

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL MECENAVIMO
TARYBOS ĮSTEIGIMO IR JOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PROJEKTO
(toliau – Nutarimo projektas)
(Nr. TAP-18-1114; TAIS Nr. 18-8618)

2018-07-23 Nr. NV-1934

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto, atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Mecenavimo įstatymo 5 str. 1 dalyje nustatyta, kad projektą *atitiktį įstatymo reikalavimams vertina*, projektus pripažįsta mecenuojamaisiais, nacionalinio mecenato vardą suteikia ir sprendimus dėl nacionalinio mecenato vardo netekimo kultūros ministro teikimu priima Vyriausybė (Mecenavimo įstatymo 5 str. 2 dalyje savivaldybės taryba dėl savivaldybės mecenato vardo), atsižvelgdama į Mecenavimo tarybos (toliau – Taryba) siūlymą. Tuo tarpu Mecenavimo įstatymo 6 str. 3 dalyje bei 9 str. 1 dalyje nustatyta, kad nacionalinio mecenato vardas suteikiamas (netenkamas) Tarybos sprendimu. Vertinant pateiktas įstatymines nuostatas, akivaizdus jų nesuderinamumas dėl subjekto priimančio sprendimus dėl nacionalinio (savivaldybės) mecenato vardo suteikimo (netekimo), t.y. Vyriausybė (savivaldybė) ar Taryba priima atitinkamus sprendimus.

Be kita ko, analizuojant įstatyminių reguliavimų, nėra logiška, kad Vyriausybė (savivaldybės taryba), vertina projektą atitiktį įstatymo reikalavimams; kartu pažymėtina, kaip nevertindama projektą atitikties įstatymų reikalavimas, Taryba galėtų teikti siūlymą Vyriausybei (savivaldybės tarybai) dėl nacionalinio (savivaldybės) mecenato vardo suteikimo (netekimo).

Atsižvelgiant į įstatyminių nuostatų nesuderinamumą, sąlygojantį galimas praktinio taikymo problemas, manytume, kad būtų tikslingas Mecenavimo įstatymo atitinkamų nuostatų pakeitimo projekto parengimas ir pateikimas Seimui, nes Mecenavimo įstatymas turėtų įsigalioti 2018 m. rugsėjo 1 d.

2. Atsižvelgiant į nusistovėjusią tokio pobūdžio Vyriausybės priimamų nutarimų praktiką, siūlytume Tarybos institucinę sudėtį dėstyti Vyriausybės nutarime, o ne Vyriausybės nutarimu tvirtinamuose Tarybos nuostatuose (toliau – Nuostatai). Kartu turėtų būti įvertintas siūlomos Tarybos institucinės sudėties pakaitinių atstovų poreikis.

Taipogi pažymime, kad teikiant Vyriausybei patikslintą Nutarimo projektą, siūlytume teikime Vyriausybei pagrįsti siūlomos Tarybos institucinę sudėtį, siekiant Vyriausybės priimamo sprendimo pagrįstumo.

3. Siekiant Vyriausybės teisėkūros ekonomiškumo, personalinę Tarybos sudėtį siūlytume tvirtinti kultūros ministro įsakymu.

Siekiant tinkamai įgyvendinti Mecenavimo įstatymo nuostatas laiko kontekste, siūlytume Nutarimo projekte Tarybą sudarančioms institucijos, asociacijoms nustatyti terminą pavesti/rekomenduoti pateikti deleguojamus atstovus (pakaitinius) atstovus į Tarybą. Taipogi nustatyti teisės akto įsigaliojimo datą, ją derinant su Mecenavimo įstatymo įsigaliojimu.

4. Atsižvelgiant į tai, kad Taryba būtų kolegiali patariamoji visuomeniniais pagrindais veikianti institucija, be kita ko, nėra atskiras juridinis asmuo, svarstyтина, ar tikslinga Nutarimo projekto antraštėje (bei kitose nuostatose) vartoti formuluotę „dėl Mecenavimo tarybos įsteigimo“, svarstant galimybę vietoj minėtos formuluotės vartoti „dėl Mecenavimo tarybos sudėties patvirtinimo“.

5. Nuostatų 1 punkte siūlytume reglamentuoti teisės akto taikymo sritį, o ne Tarybos funkcijas, vertinant tai, turėtų būti tikslinama minėta nuostata.

6. Nuostatų 2 punkte nėra aišku, kokie teisės aktai, reglamentuojantys tarybų veiklą, turimi omenyje, todėl minėtos nuostatos reikalauja tikslinimo.

7. Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 6.1 papunktyje nustatyta, kad jei institucijos pavadinimas prasideda žodžiais „Lietuvos Respublika“, minimas ne kartą, pirmą kartą parašius visą pavadinimą, toliau jis gali būti rašomas be žodžių „Lietuvos Respublika“, atsižvelgiant į tai, reikėtų peržiūrėti Nuostatus (žr. Nuostatų 1 punktą „Lietuvos Respublikos savivaldybės“ ir t.t.).

8. Nuostatų 4.1 papunktyje siūlytume konkretizuoti nuorodą į Mecenavimo įstatymą, nurodant konkretų jo straipsnį, kuriuo, šiuo konkrečiu atveju, vadovaujamasi.

9. Taipogi nėra pakankamai apibrėžtas Nuostatų 4.2 punktas, nes nėra aiškus formuluotės „juridinių ir fizinių asmenų“ turinys, jos suderinamumas su Mecenavimo įstatymo 3 str. 3 dalimi. Taipogi nėra aiškus „veiklos“ turinys; ar neturėtų toks vertinimas būti siejamas su Mecenavimo įstatymo 6 str. 1 nurodomu nepriekaištingos reputacijos vertinimu, vadovaujantis kultūros ministro nustatyta tvarka.

10. Atsižvelgiant į tai, kad Mecenavimo įstatymo 5 str.1 ir 2 dalyse nurodoma, kad Taryba teikia siūlymus Vyriausybei, savivaldybės tarybai, atitinkamai Nuostatuose siūlytume vartoti formuluotę ne „rekomendacijos“, o siūlymai (žr. Nuostatų 1, 3 ir kt. punktai).

11. Mecenavimo įstatymo 5 str. 2 dalyje nustatyta, kad sprendimus dėl savivaldybės mecenato vardo suteikimo priima atitinkama savivaldybės taryba. Tuo tarpu Nuostatų 4.2 papunktyje bei kt.

punktuose nurodoma, kad savivaldybė. Vertinant tai, reikėtų teisės akto projekto nuostatas suderinti su įstatyminėmis nuostatomis.

12. Atkreiptinas dėmesys, kad Nuostatų III skyrius pavadintas “Tarybos teisės ir pareigos”, tačiau šio skyriaus turinyje išdėstytos tik Tarybos teisės, šio pastebėjimo kontekste būtinas tikslinimas.

13. Nuostatų 5.1 papunktyje nustatyta Tarybos teisė dubliuoja tiek Tarybos uždavinį, tiek Tarybos funkciją, nurodytą 6.2 papunktyje, todėl siūlytume “išgryninti” Tarybos uždavinį, funkcijas ir teises, jų nedubliuojant.

14. Atkreiptinas dėmesys, kad nėra aiškus Nuostatų 5.2 papunktyje įtvirtintos teisinės nuostatos tikslas, todėl siūlytume teikime Vyriausybei pagrįsti, kokia informacija, iš kokių institucijų bus reikalinga Tarybos funkcijos įgyvendinti. Kartu pastebėtina, kad nėra aiškus formuluotės “kitų organizacijų” turinys šios nuostatos kontekste.

15. Atsižvelgiant į tai, kad Tarybą siūloma sudaryti ne tik iš institucijų (žr. Nuostatų 6 punktą), Nuostatų IV skyriuje formuluotės “institucija” vartojimas nėra tinkamas.

16. Nuostatų 8 punkte nustatyta, kad “Tarybos narys atšaukiamas iš pareigų jį delegavusios institucijos sprendimu”, siūlytume nuostatą konkretizuoti, nurodant, iš kokių pareigų.

Taipogi dėl neapibrėžtumo turėtų būti konkretizuojama minėto punkto formuluotė “pasibaigia kiti jo atstovavimo institucijai pagrindai”.

Atsižvelgiant į tai, kad Nuostatų 6 punkte nenustatyta Tarybos narių delegavimo tvarka, reikėtų tikslinti Nuostatų 8 punktą, t.y. klaidingos nuorodos minėtame punkte davimą.

17. Nuostatų 11 punkte nustatyta, kad Tarybos pirmininkui nesant Tarybai vadovauja ir posėdžiams pirmininkauja Tarybos pirmininko pavaduotojas. Tuo tarpu Nuostatų 9 punkte nustatoma, kad jei Tarybos pirmininkas nedalyvauja posėdyje, balsams pasiskirsčius po lygiai, sprendimas laikomas nepriimtu. Šiuo konkrečiu atveju, nėra aiškus Tarybos pirmininko pavaduotojo vaidmuo dėl minėtų Nuostatų atitinkamų punktų nesuderinamumo, todėl būtinas nuostatų tikslinimas.

18. Atsižvelgiant į Tarybos kompetenciją, svarstyтина, ar Tarybos atliekamas projektų vertinimas gali būti atliekamas skubos tvarka (žr. Nuostatų 15 punktą). Be kita ko, ar tokį vertinimą galima atlikti atliekant apklausas (rašytines ar elektronines), juk toks sprendimas turi būti priimamas įvertinus Mecenavimo įstatyme nustatytus reikalavimus kultūros ministro nustatyta tvarka, todėl abejonių kelia apklausos poreikis dėl tokių sprendimų.

19. Nuostatų 16 punkte nurodomi svarstomo klausimo medžiagos pateikimo būdai tik atliekant apklausas (raštu, elektroninėmis priemonėmis), o apie tokių klausimų Tarybos nariams pateikimą, svarstant juos posėdyje, nenurodoma.

Taipogi tiems patiems reiškiniams apibūdinti vartojamos skirtingos formuluotės: „elektroninės priemonės” ir „elektroniniu būdu”, jei esminių skirtumų tarp jų nėra, siūlytume formuluotes suderinti.

20. Siūlytume tikslinti Nuostatų 22 punktą, konkretizuojant, kas turėtų būti nustatyta nurodomoje deklaracijoje. Be kita ko, jei Tarybos nariai pasirašo tokią deklaraciją, svarstyтина, ar nėra pertekliniai Nuostatų 14 ir 18 punktai.

Reikėtų tikslinti ir Nuostatų 22 punkto formuluotę “prieš pradėdami darbą”, nurodant, koks darbas turimas omenyje.

21. Atkreiptinas dėmesys, kad, siekiant Tarybos Nuostatų nuoseklumo, praktinio Tarybos veiklos sklandumo, manytume, teikiamame teisės akte turėtų atsirasti ir tokios nuostatos kaip:

- Jei Tarybos narys atšaukiamas iš pareigų Taryboje, kokiam laikotarpiui atitinkamo subjekto turėtų būti deleguojamas kitas narys (žinoma, jei nebus deleguojami iš karto pakaitiniai nariai);
- Kaip dažnai vyksta Tarybos posėdžiai; kada vyksta pirmasis Tarybos posėdis;
- Koku būdu ir prieš kiek laiko iki posėdžio pradžios turi būti pranešama Tarybos nariams;
- Ar Taryba turi posėdžio sekretorių?
- Kaip įforminami Tarybos sprendimai.
- Atsižvelgiant į tai, kad projektai, kurie galėtų būti pripažinti mecenuojamaisiais, gali būti įvairių sričių, vertinant Mecenavimo įstatymo 4 str. 1 dalies kontekste, siūlytume įvertinti poreikį įtraukti į projektų vertinimą atitinkamos srities ekspertus.

Teisės grupės patarėja
Barsulienė

Gerda Štaraitė-

Gerda Štaraitė-Barsulienė, tel.

